

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

В. О. Чорна, Л. В. Калашнікова, А. М. Фесенко

ГАЛУЗЕВІ СОЦІОЛОГІЇ. СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА

Методичні вказівки
з підготовки до поточного і семестрового контролю
для студентів спеціальності 054 «Соціологія»

Випуск 334

Миколаїв – 2021

УДК 316.334+311](076)

Ч 75

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № 2 від 26.02.2021).

Рецензенти:

Онищук Віталій Михайлович, доктор соціологічних наук, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова, м. Одеса.

Коробов Володимир Кузьмич, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри географії і екології Херсонського державного університету, м. Херсон.

Ч 75

Чорна В. О. Галузеві соціології. Соціальна статистика : методичні вказівки з підготовки до поточного і семестрового контролю для студентів спеціальності 054 «Соціологія» / В. О. Чорна, Л. В. Калашнікова, А. М. Фесенко. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 32 с. – (Методична серія ; вип. 334).

Методичні вказівки містять загальний опис навчальної дисципліни «Галузеві соціології. Соціальна статистика», змістовне наповнення теми, плани проведення семінарських занять і рекомендації з підготовки до них, включаючи список джерел, перелік завдань самостійної роботи, контрольних робіт, питань до заліку, а також критерії оцінювання знань студентів, список рекомендованої літератури і термінологічний словник.

УДК 316.334+311](076)

© Чорна В. О., Калашнікова Л. В.,
Фесенко А. М., 2021

© ЧНУ ім. Петра Могили, 2021

ISSN 1811-492X

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета, завдання, структура і зміст навчальної дисципліни.....	6
1.1. Опис навчальної дисципліни	6
1.2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни	6
1.3. Структура і змістовне наповнення навчальної дисципліни	7
2. Поточний контроль за рівнем засвоєння студентами навчального матеріалу	13
2.1. Плани проведення семінарських занять.....	13
2.2. Контрольні роботи з дисципліни	16
2.2.1. Написання есе за рекомендованою тематикою: «Рівень та стан соціально економічного розвитку регіону (на прикладі м. Миколаєва)»	16
2.2.2. Розрахункова робота	16
3. Семестровий контроль за рівнем засвоєння студентами навчального матеріалу	22
3.1. Форма проведення заліку	22
3.2. Критерії оцінювання знань студентів на заліку	27
4. Рекомендована література	28

ВСТУП

Місце навчальної дисципліни «Галузеві соціології. Соціальна статистика» в освітній програмі. Курс, поєднуючи дві взаємопов'язані галузеві соціологічні теорії, входить до переліку нормативних фахових дисциплін освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів-соціологів.

Сучасний світ вступив в епоху якісних змін, які призвели до глибокої трансформації економічної, соціальної, духовної та інших сфер життя. Ці зміни носять глобальний та стрімкий характер. Людина та її якість життя були, є і повинні залишитись головними пріоритетами глобального сталого розвитку будь-якого суспільства. На сьогодні основними виступають такі соціальні якості життя, як освіта, здоров'я, зайнятість, професійна підготовка, безпека людини, участь у суспільнополітичному житті, можливості самоутвердження та саморозвитку. Дані про соціальну сферу мають винятково важливе значення для вироблення ефективної соціальної політики, яка є найважливішою складовою соціально-економічної політики держави. Державне регулювання соціально-економічних відносин покликане задовольнити соціальні потреби суспільства, забезпечити стабільний розвиток держави та суспільства, зменшити негативні наслідки індивідуальної і соціальної нерівності, соціально-економічних потрясінь у суспільстві. Особливого значення набуває соціальна політика в умовах перехідної економіки та різних викликів сучасного світу для запобігання криз, а також налагодження конфліктних процесів і явищ. Статистичні методи дослідження використовуються практично у всіх галузях наукового пізнання. Тому фахівець у галузі суспільних наук повинен мати уявлення про основні питання теорії статистики та володіти статистичною методологією як сукупністю прийомів і методів, що дають можливість проводити комплексний усесторонній кількісний та якісний аналіз масових явищ і процесів суспільного життя.

Це видання орієнтоване на глибоке та ґрунтовне засвоєння статистичних методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціальних явищ та процесів, які доцільно використовувати в сучасних умовах під час здійснення статистичного дослідження.

Головним завданням дисципліни є вивчення методологічних та методичних питань статистичного дослідження соціально-економічних явищ та процесів, принципів організації статистичних спостережень, методики розрахунку показників, прийомів статистичного аналізу та подання інформації, що дасть можливість виробити навички

практичного використання статистичних методів і прийомів у процесі прийняття управлінських рішень, у соціальній роботі.

Вивчення дисципліни «Соціальна статистика» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів: політичної економіки, математики, теорії ймовірностей та математичної статистики, теорії статистики, філософії, соціології, регіональної економіки.

Методичні вказівки з курсу містять допоміжні матеріали, що стануть у нагоді студентам під час підготовки до семінарських занять, виконання письмових робіт (самостійних і контрольних завдань) та індивідуального навчально-дослідного завдання, а також успішно скласти залік.

МЕТА, ЗАВДАННЯ, СТРУКТУРА І ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни		
Найменування дисципліни	Соціальна статистика		
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки		
Спеціальність	054 Соціологія		
Освітня програма	Соціологія		
Рівень вищої освіти	Бакалавр		
Статус дисципліни	Нормативна		
Курс навчання	2		
Навчальний рік	2020–2021 н.р.		
Номер(и) семестрів	Денна форма	Заочна форма	
	4	–	
Загальна кількість кредитів ЄКТС / годин	5 кредитів / 150 годин		
Структура курсу	Денна форма	Заочна форма	
	– лекції	36	–
	– семінарські заняття	36	–
	– години самостійної роботи студентів	78%	–
Відсоток аудиторного навантаження	48 %		
Мова викладання	українська		
Форма підсумкового контролю	залік		

1.2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна статистика» є формування у студентів теоретичних знань, прикладних вмінь та навичок щодо використання статистичних методів дослідження способу та якості життя населення; набуття необхідної сукупності теоретичних та практичних знань для вирішення конкретних завдань з проведення статистичного аналізу соціальних процесів у суспільстві.

Основними **завданням** вивчення навчальної дисципліни «Соціальна статистика» є:

- надати базові знання, що необхідні для статистичного аналізу соціальних явищ (процесів);
- розкрити специфіку статистичних методів, які використовуються в соціальній статистиці;
- навчити студентів розуміти та використовувати статистичні методи і показники;

- навчити студентів самостійно аналізувати статистичні дані, які відносяться до суспільних явищ та процесів;
- вивчення теоретико-методичних засад комплексного статистичного аналізу соціальних явищ і процесів;
- вивчення підходів щодо формування інформаційної бази для здійснення аналізу стану та перспектив розвитку демографічних і соціально-економічних явищ і процесів в умовах ринку;
- узагальнення методичних підходів щодо оцінки демографічної та соціологічної ситуації в державі і розробка на основі отриманої інформаційної ситуації прогностичних статистичних моделей;
- обґрунтування необхідності проведення статистичного дослідження з метою розробки комплексу науково-технічних та соціально-економічних програм розвитку держави.

Контроль за засвоєнням матеріалу, передбаченого програмою з дисципліни «Галузеві соціології. Соціальна статистика», підвищення знань студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового етапів. Поточний контроль проводиться під час вивчення тем, проведення семінарських занять. Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі семестрового заліку. Залік з цієї дисципліни має на меті перевірку знань студентів з теорії і виявлення навичок застосування отриманих знань під час вирішення практичних завдань, а також навичок самостійної роботи з навчальною і науковою літературою.

Оцінювання здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, протягом вивчення курсу – 100 балів.

1.3. Структура і змістове наповнення навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни передбачає поділ навчального матеріалу за двома модулями, кожен з яких налічує окремі теми, виділення яких є необхідним і достатнім задля досягнення поставленої мети у вивченні дисципліни. Характер та особливості структурування визначаються наявними внутрішніми зв'язками й віддзеркалюється у змісті навчального матеріалу програми.

№	Тема	Лекції (год.)	Сем. заняття (год.)	Сам. роб.
1	Суть та загальні положення соціальної статистики	2	2	4
2	Населення як об'єкт соціальної статистики	2	2	4
3	Методологічні засади статистики	2	2	4
4	Зведення та групування статистичних даних. Статистичні таблиці	2	2	5
5	Узагальнювальні статистичні показники. Абсолютні, відносні та середні величини	2	2	4
6	Показники варіації	2	2	5
7	Аналіз рядів розподілу	2	2	4
8	Статистичні графіки	2	2	4
9	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	2	2	5
10	Статистична перевірка гіпотез	2	2	4
11	Суспільство як соціальна система	2	2	5
12	Статистика рівня та умов життя населення	2	2	4
13	Статистика житлових умов і житлово-комунального обслуговування	2	2	4
14	Статистика навколишнього середовища	2	2	4
15	Статистика інформатизації	2	2	4
16	Статистика освіти	2	2	5
17	Статистика культури, мистецтва і відпочинку	2	2	4
18	Статистика соціального захисту населення	2	2	5
Всього за курсом		36	36	78

Змістовне наповнення дисципліни

Тема	Ключові питання, які розглядаються
Суть та загальні положення соціальної статистики	Поняття про соціальну статистику та її предмет. Предмет соціальної статистики. Система соціальних наук та її структура. Місце соціальної статистики в системі наук. Головні поняття й категорії соціальної статистики. Об'єкти соціальної статистики. Характеристика типів об'єктів соціальної статистики. Відмінність об'єктів соціальної статистики від об'єктів інших галузей статистики. Завдання соціальної статистики. Завдання соціальної статистики в сучасних умовах. Специфічні завдання соціальної статистики як вирішення практичних питань у процесі дослідження соціальних явищ.
Населення як об'єкт соціальної статистики	Соціальна статистика і населення. Населення як об'єкт соціальної та демографічної статистики. Формування масивів інформації про населення залежно від сфери дослідження: соціальної або демографічної. Категорії населення. Статистичне вивчення чисельності і руху населення. Основні показники природного руху населення. Екстенсивний та інтенсивний аналіз. Абсолютні характеристики населення. Середне населення. Основні показники механічного руху населення. Соціально-демографічна структура населення.

Продовження табл.

	<p>Метод статистичних групувань у вивченні населення. Склад населення за статтю. Віково-статева структура населення. Віково-статева піраміда. Типи віково-статевої структури та її еволюція. Старіння населення та його показники. Сімейний склад населення. Статистичне вивчення національного складу населення. Основні економічні групування населення. Коефіцієнти демографічного навантаження. Групування економічно активного населення за сферами діяльності, за галузями економіки та іншими ознаками. Соціальна мобільність і зміни структури населення. Концепції соціальної стратифікації суспільства. Поняття «соціальна мобільність населення». Показники динаміки та структури соціальної мобільності населення.</p>
<p>Методологічні засади статистики</p>	<p>Статистичне спостереження. Джерела статистики. Об'єкт та предмет статистики. Взаємозв'язок статистики з іншими науками. Основні категорії статистики. Етапи розвитку статистичної науки. Метод статистики. Організація статистики в Україні. Міжнародні статистичні організації. Стадії статистичного дослідження. Суть та організаційні форми статистичного спостереження. Статистична звітність. Методологічні та організаційні питання статистичного спостереження. План та програма спостереження. Види та способи проведення статистичного спостереження. Помилки спостереження та контроль його результатів.</p>
<p>Зведення та групування статистичних даних. Статистичні таблиці</p>	<p>Суть та завдання статистичного зведення. Етапи зведення. Види зведення та його програма. Суть та завдання статистичного групування. Види групувань за видом групувальної ознаки та завданням. Основні методологічні питання групування. Інтервали групувань, їх види та методи розрахунку. Типологічні структурні та аналітичні групування. Вторинні групування та методи їх виконання. Статистичні таблиці.</p>
<p>Узагальнювальні статистичні показники. Абсолютні, відносні та середні величини</p>	<p>Статистичний показник як кількісна характеристика суспільних явищ. Класифікація показників. Абсолютні статистичні величини, їх види та одиниці виміру. Умовно-натуральний вираз абсолютних величин. Відносні величини, їх зміст та умови застосування. Форми виразу відносних величин. Види відносних величин та методика їх розрахунку. Суть та умови використання середньої величини. Види середніх величин. Середня арифметична величина, умови її використання та властивості. Розрахунок середньої арифметичної методом «моментів». Середня гармонійна величина та умови її застосування. Визначення середнього значення відносної величини. Структурні середні: мода і медіана, методика їх розрахунку та економічний зміст.</p>
<p>Показники варіації</p>	<p>Суть варіації та завдання її статистичного вивчення. Абсолютні показники варіації: розмах варіації, середнє лінійне відхилення, дисперсія, середнє квадратичне відхилення. Відносні показники варіації та сфера їх застосування. Міжгрупова та внутрішньогрупова варіація. Правило додавання дисперсій.</p>

Аналіз рядів розподілу	Поняття про ряди розподілу та їх значення у статистичному аналізі. Види рядів розподілу. Абсолютні, відносні та нагромаджені частоти. Елементи та правила побудови рядів розподілу. Щільність розподілу. Інтерполяція в рядах розподілу. Графічне зображення рядів розподілу (полігон, гістограма, кумулята). Структурні характеристики ряду розподілу. Показники диференціації. Моменти розподілу. Характеристики форми розподілу. Теоретичний розподіл в аналізі ряду розподілу.
Статистичні графіки	Поняття про статистичні графіки і правила їх побудови. Графіки порівняння статистичних величин. Наочне зображення структури і структурних зрушень. Графічне зображення динаміки статистичних показників. Контрольно-планові графіки. Графіки просторового розміщення і просторового розповсюдження
Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	Форми та види взаємозв'язків між атрибутивними ознаками. Поняття про таблиці взаємної спряженості та правила їх побудови. Види таблиць взаємної спряженості. Завдання статистичного аналізу взаємозв'язків на основі таблиць взаємної спряженості. Методика розрахунку коефіцієнтів асоціації та контингенції, їх зміст. Непараметричні методи вивчення взаємозв'язків між ознаками. Коефіцієнти взаємного сполучення Пірсона, Чупрова та інші. Поняття про кореляційний зв'язок, види зв'язків. Графічний метод вивчення кореляційних взаємозв'язків. Метод аналітичного групування та емпіричне кореляційне відношення, його економічний зміст. Рангова кореляція. Парний кореляційно-регресійний аналіз. Лінійне рівняння регресії та лінійний коефіцієнт кореляції. Множинна регресія та багатофакторна кореляція.
Статистична перевірка гіпотез	Загальні поняття, вибір типу критичної ділянки. Перевірка гіпотези про належність спостережень, які виокремлюються від досліджуваної генеральної сукупності. Перевірка гіпотези про відповідність емпіричного розподілу типу кривих нормального розподілу. Перевірка гіпотези про величину центру розподілу
Суспільство як соціальна система	Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Основні джерела інформації про об'єкти соціальної статистики. Принципи й етапи формування вибірок для проведення вибіркових обстежень населення. Сутність опитувань та моніторингу. Система показників у соціальній статистиці. Сутність соціальних показників. Властивості соціальних показників. Статистичні методи вивчення соціальних явищ. Основні класифікації і групування у соціальній статистиці. Класифікації та групування: сутність та різниця. Методи класифікації. Види групувань у соціальній статистиці. Сім'я та домогосподарство у структурі суспільства. Поняття сім'ї та домогосподарства, їх відмінності. Види домогосподарств. Показники навантаження домогосподарств.
Статистика рівня та умов життя населення	Доходи населення та їх статистичне вивчення. Існуючі концепції поняття доходу. Поняття «валовий наявний», «валовий скорегований», «номінальний» та «реальний» дохід. Середні показники рівня доходів: середньодушовий дохід, середня номінальна заробітна плата, середня пенсія, середній розмір стипендії, середня допомога. Існуючі соціальні гарантії держави. Модальний та медіанний дохід, коефіцієнти концентрації доходів Лоренса та Джині. Статистичне вивчення споживання матеріальних благ та послуг. Аналіз показників рівня та динаміки споживання. Оцінка залежності між рівнем споживання та доходами за допомогою коефіцієнта еластичності. Вивчення

	<p>структурних відмінностей у споживанні за допомогою відповідних показників. Система статистичних показників рівня життя. Поняття «рівень життя населення». Характеристика рівнів життя населення. Обстеження домогосподарств як інформаційна база дослідження рівня життя населення. Індекс людського розвитку. Методика розрахунку індексу людського розвитку. Статистика бідності. Підходи щодо вимірювання бідності. Статистичні показники бідності. Глибина та гострота бідності. Індеси злиденності населення.</p>
<p>Статистика житлових умов і житлово-комунального обслуговування</p>	<p>Основні поняття, джерела інформації та показники ринку житла. Поняття житлового фонду, житла, кімнати, загальної площі житла, жилої площі житла. Класифікації житлового фонду. Показники характеристики житлових умов: показники житлового фонду, його руху, капітального ремонту та реконструкції, благоустрою, показники забезпеченості населення житлом. Статистика житлових умов населення. Інтегральні показники забезпечення населення житлом. Показники комфортабельності житла. Дослідження диференціації житлових умов населення. Розвиток ринку житла. Житлово-комунальне обслуговування населення. Показники побутового обслуговування населення: показники розвитку житлово-комунального господарства і діяльності житлово-комунальних підприємств та організацій щодо надання населенню відповідних послуг, показники забезпеченості населення житлово-комунальними послугами, їх доступності, споживання та витрат на них.</p>
<p>Статистика навколишнього середовища</p>	<p>Завдання статистики навколишнього середовища. Якість навколишнього середовища як одна з умов життя людини. Поняття розселення населення, його показники. Сукупність елементів навколишнього середовища та їх стан. Завдання статистики навколишнього середовища в сучасних умовах. Система показників статистики навколишнього середовища. Комплексна система показників статистики навколишнього середовища. Показники статистики водних ресурсів. Система статистичних показників стану, охорони та забруднення атмосфери. Показники землекористування. Показники якості природного середовища. Комплексний показник якості навколишнього середовища: методика його розрахунку. Підходи щодо оцінки якості навколишнього середовища: їх переваги та недоліки.</p>
<p>Статистика інформатизації</p>	<p>Статистика інформаційної діяльності. Мета інформаційної діяльності. Інформаційні ресурси в галузі статистики. Поняття інформатизації суспільства. Основні напрями інформатизації суспільства в Україні. Статистичні показники інформатизації суспільства. Фактори та статистичні показники інформатизації суспільства. Інформатизація органів державної статистики. Адміністративна інформація та напрями її використання.</p>
<p>Статистика освіти</p>	<p>Характеристика освітніх послуг. Характеристика чинної системи освіти. Характеристика освітніх послуг. Система статистичних показників для кожного рівня освіти. Статистика рівня освіти населення. Аналіз рівня освіти населення за допомогою показників, що характеризують ступінь охоплення населення освітою. Застосування індексного методу для порівняння рівня освіти населення різних регіонів, країн. Показники статистики дошкільного навчання та шкільної освіти. Побудова соціально-економічної нормали для характеристики розвитку системи освіти.</p>

Продовження табл.

Статистика культури, мистецтва і відпочинку	Соціально-економічне значення статистичного вивчення культури, мистецтва та відпочинку. Споживання населенням послуг культури, мистецтва та туризму. Показники музейного обслуговування. Статистика мистецтва. Статистика вільного часу населення. Бюджет часу населення, його структура. Показники використання вільного часу населення.
Статистика соціального захисту населення	Статистика соціального забезпечення та соціального захисту. Завдання соціального захисту в суспільстві. Види загального обов'язкового державного страхування. Показники стану та ефективності соціального захисту населення. Соціально-економічне значення статистичного вивчення соціального забезпечення. Статистика соціальних послуг. Форми та види соціального захисту. Статистика пенсійного забезпечення. Статистика інвалідності. Соціальна підтримка сім'ї: статистичний аспект.

2. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА РІВНЕМ ЗАСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Поточний контроль за рівнем засвоєння студентами знань з дисципліни «Галузеві соціології. Соціальна статистика» здійснюється викладачем відповідно до «Положення про систему рейтингової оцінки Чорноморського національного університету імені Петра Могили» протягом семестру під час проведення семінарських занять, перевірки контрольних робіт, а також індивідуального навчально-дослідного завдання.

2.1. Плани проведення семінарських занять

Семінарське заняття – це вид заняття, на якому викладач організовує обговорення студентами питань за темами, попередньо визначеними робочою навчальною програмою курсу. Семінарські заняття можуть проводитися у різних формах. Участь студентів у проведенні семінарського заняття оцінюється від 1 до 5 балів.

Рекомендується під час підготовки до семінарського заняття використовувати опорні конспекти лекцій; звертатися до джерел, вказаних у переліку рекомендованої літератури, або самостійно обраних студентом, включаючи наукові праці вітчизняних і зарубіжних соціологів, статті у фахових виданнях, звіти соціологічних центрів за результатами проведених досліджень, кваліфікаційні роботи студентів-соціологів, які зберігаються в науковій бібліотеці ЧНУ ім. Петра Могили. Для самоперевірки рівня засвоєння матеріалу слід відповідати на питання для контролю і самоперевірки, які пропонуються в методичних рекомендаціях.

Тема семінару	Ключові питання, які розглядаються
Предмет і завдання соціальної статистики	1. Поняття про соціальну статистику та її предмет. 2. Об'єкти соціальної статистики. 3. Завдання соціальної статистики.
Населення як об'єкт соціальної статистики	1. Соціальна статистика і населення. 2. Населення як об'єкт соціальної та демографічної статистики. 3. Категорії населення. 4. Статистичне вивчення чисельності і руху населення. 5. Основні показники природного руху населення. 6. Основні показники механічного руху населення. 7. Соціально-демографічна структура населення. 8. Соціальна мобільність і зміни структури населення.

Методологічні засади статистики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, метод та завдання статистики в Україні. 2. Поняття про статистичне спостереження і його завдання. 3. Основні організаційні форми, види і способи статистичного спостереження. 4. Помилки статистичного спостереження і способи контролю отриманих даних.
Зведення та групування статистичних даних. Статистичні таблиці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Змісті завдання статистичного зведення. 2. Зміст і завдання статистичних групувань. 3. Основні правила утворення груп. 4. Типологічні групування. 5. Структурні групування. 6. Аналітичні групування. 7. Вторинні групування. 8. Складні групування. 9. Необхідність створення системи групувань та основні вимоги до них. 10. Статистичні таблиці.
Узагальнювальні статистичні показники. Абсолютні, відносні та середні величини	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про абсолютні та відносні величини, їх значення. 2. Види відносних величин і способи їх обчислення. 3. Суть і значення середніх величин. 4. Середня арифметична, її властивості. 5. Середня гармонічна. 6. Структурні середні. 7. Основні правила застосування середніх у статистиці.
Показники варіації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про показники варіації та способи їх обчислення. 2. Спрощені способи розрахунку дисперсії. 3. Дисперсія альтернативної ознаки. 4. Види дисперсій і правило їх додавання.
Аналіз рядів розподілу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про ряди розподілу, їхні види. 2. Форми рядів розподілу та їхня характеристика. 3. Криві розподілу та способи перевірки гіпотез. 4. Графічне зображення рядів розподілу.
Статистичні графіки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про статистичні графіки і правила їх побудови. 2. Графіки порівняння статистичних величин. 3. Наочне зображення структури і структурних зрушень. 4. Графічне зображення динаміки статистичних показників. 5. Контрольно-планові графіки. 6. Графіки просторового розміщення і просторового розповсюдження.

Продовження табл.

Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зв'язки суспільних явищ і завдання їх статистичного вивчення. 2. Загальні методи вивчення зв'язків. 3. Кореляційний і регресійний методи аналізу зв'язку. 4. Нелінійні залежності. 5. Багатофакторний кореляційно-регресійний аналіз. 6. Непараметричні показники тісноти зв'язку.
Статистична перевірка гіпотез	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття, вибір типу критичної ділянки. 2. Перевірка гіпотези про належність спостережень, які виокремлюються від досліджуваної генеральної сукупності. 3. Перевірка гіпотези про відповідність емпіричного розподілу типу кривих нормального розподілу. 4. Перевірка гіпотези про величину центру розподілу.
Суспільство як соціальна система	<ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела інформації про соціальне життя суспільства. 2. Система показників у соціальній статистиці. 3. Основні класифікації і групування у соціальній статистиці. 4. Сім'я та домогосподарство у структурі суспільства.
Статистика рівня життя населення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Доходи населення та їх статистичне вивчення. 2. Статистичне вивчення споживання матеріальних благ та послуг. 3. Система статистичних показників рівня життя. 4. Індекс людського розвитку. 5. Статистика бідності.
Статистика житлових умов і житлово-комунального обслуговування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття, джерела інформації та показники ринку житла. 2. Статистика житлових умов населення. 3. Житлово-комунальне обслуговування населення.
Статистика навколишнього середовища	<ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання статистики навколишнього середовища. Якість навколишнього середовища як одна з умов життя людини. 2. Система показників статистики навколишнього середовища. 3. Показники якості природного середовища.
Статистика інформатизації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Статистика інформаційної діяльності. 2. Статистичні показники інформатизації суспільства. 3. Інформатизація органів державної статистики.
Статистика освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика освітніх послуг. 2. Статистика рівня освіти населення.
Статистика культури, мистецтва і відпочинку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічне значення статистичного вивчення культури, мистецтва та відпочинку. 2. Статистика вільного часу населення.
Статистика соціального захисту населення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Статистика соціального забезпечення та соціального захисту. 2. Статистика соціальних послуг.

2.2. Контрольні роботи з дисципліни

2.2.1. Написання есе за рекомендованою тематикою: «Рівень та стан соціально економічного розвитку регіону (на прикладі м. Миколаєва)»

Вимоги до робіт

Есе – письмовий твір, що має вільний характер та містить індивідуальний погляд на тему/проблему із аргументацією власної точки зору. Есе, як правило, має таку структуру: назва, вступ, що містить загальну тезу, короткий опис змісту, що стосується безпосередньо теми есе. Основна частина есе має містити головні ідеї та факти, а також не менше двох-трьох аргументів на користь висловленої тези. Кожен аргумент має бути підтверджений не менш ніж двома конкретними історичними прикладами чи спиратися на історичні джерела, що дозволяють використати їх як основу для аргументу. Беручи до уваги різні позиції та точки зору, важливим є їх критичний аналіз, а також виявлення власного ставлення до досліджуваної проблеми. У висновках зазвичай подають узагальнення, що дозволяють підтвердити висловлену у вступі тезу, ідеї та факти основної частини. Есе оформлюється на папері формату А4, надрукується (або пишеться від руки), шрифт – Times New Roman, розмір 14, одинарний інтервал, обсяг – 3–4 сторінки.

2.2.2. Розрахункова робота

1. Підприємство – ПП «Дар».
2. Вид діяльності – фасування сипучих харчових продуктів.
3. Форм оплати праці: керівник, службовці, спеціалісти та обслуговуючий персонал – погодинна на основі єдиної тарифної сітки; основні робітники – колективна відрядно-преміальна.

1. Обсяг виробництва:

Тип робіт	Випуск продукції, кг на 01.01.2019	Випуск продукції, кг на 01.01.2020	Ціна за 1кг, грн	Ціна за весь обсяг, грн	
				У 2019 р.	У 2020 р.
Фасування зернових	120 000	125000	1,2		
Фасування цукру-піску	150 000	158000	3,5		
Фасування макаронних виробів	100 000	93000	3,0		
Всього			–		

2. Норми праці:

	Норма часу, год/1кг	Норма виробітку, кг/год	Норма обслуговування	К-сть обладнання в цеху	Норма чисельності	Норма керованості
Фасування зернових	0,032		1	2	–	–
Фасування цукру-піску	0,02		1	2	–	–
Фасування макаронних виробів	0,036		1	2	–	–
	–					6

3. Продуктивність праці:

	Виробіток										Трудоємність за рік
	річний		квартальний		місячний		денний		годинний		
	пл.	ф	пл.	ф	пл.	ф	пл.	ф	пл.	ф	
Фасування зернових											
Фасування цукру-піску											
Фасування макаронних виробів											
Всього											
Зміна показників, %											

4. Заробітна плата:

Розподіл кількості працівників підприємства за розрядами

Розряди	Базовий			Звітний		
	6 розряд	7 розряд	8 розряд	6 розряд	7 розряд	8 розряд
Керівник підприємства						
Заступник директора	5 розряд	6 розряд	7 розряд	5 розряд	6 розряд	7 розряд
Спеціалісти	4 розряд	5 розряд	6 розряд	4 розряд	5 розряд	6 розряд
Службовці	3 розряд	4 розряд	5 розряд	3 розряд	4 розряд	5 розряд
Робітники	2 розряд	3 розряд	4 розряд	2 розряд	3 розряд	4 розряд
Обслуговуючий персонал	1 розряд	2 розряд	–	1 розряд	2 розряд	–

Нарахування заробітної плати бригаді робітників

К-сть робітників	Тарифний розряд	Годинна тарифна ставка, грн	Розцінка	Обсяг виробництва, кг	Заробіток із премією (25%)	Фактично відпрацьовано за місяць, год.	Тарифний заробіток І робітника, грн.	Коефіцієнт відрядного заробітку	Відрядний заробіток кожного працівника, грн
У 2019 р.									
	2-й								
	3-й								
	4-й								
6	Сер.	Сер.							
У 2020 р.									
	2-й								
	3-й								
	4-й								
6									

Нарахування заробітної плати керівнику, службовцям та обслуговуючому персоналу

Категорія	К-сть працівників	Розряд	Тарифний коефіцієнт	Номінальний фонд часу	Фактично відпрацьований час	Премії, %	Місячний заробіток
Керівник						30	
Заступник директора						20	
Спеціалісти:						15	
Службовці:						15	
Обслуговуючий персонал:						10	
Всього		Сер.	Сер.				

Галузеві соціології. Соціальна статистика

Звіт підприємства

Показники	Базис (2019 рік)	Звіт (2020 рік)	Темп росту, %
1	2	3	4
Випуск товарної продукції			
Фонд заробітної плати, тис. грн			
Середньоспискова чисельність працюючих, чол.			
Середня заробітна плата на одного працюючого, грн			
Виробіток на одного працюючого, тис. грн			
Відпрацьований фонд часу за місяць, люд.-год			

Баланс робочого часу

Показники	На 01.01.19	На 01.01.20
Календарний фонд, дн.	365	365
Неробочі дні (святкові та вихідні), дн	125	129
Табельний фонд, дн.(номінальний фонд)	240	236
Неявки, %	5	10
Ефективний фонд, дн		
Тривалість зміни, год	8	8
Кількість змін	1	1

Характеристика Єдиної тарифної сітки, що діє на підприємстві

Розряди	1	2	3	4	5	6	7	8
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тарифні коефіцієнти	1,0	1,08	1,23	1,35	1,54	1,8	1,89	2,01
Керівник підприємства						+	+	+
Заступник директора					+	+	+	
Спеціалісти				+	+	+		
Службовці			+	+	+			
Робітники		+	+	+				
Обслуговуючий персонал	+	+						

Вимоги до розрахункової роботи

Розрахункова робота виконується українською мовою на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм). Текст розрахункової роботи необхідно розташовувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – не менше 20 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм. Під час оформлення розрахункової роботи за допомогою комп'ютера текст друкують через 1 міжрядковий інтервал, шрифт – 14.

Розрахункова робота складається з титульної сторінки, текстової частини, списку використаної літератури та додатків.

Зміст розрахункової роботи – це послідовний перелік заголовків усіх розділів, підрозділів, пунктів текстової частини, списку використаної літератури, назв і номерів додатків із зазначенням номера сторінки, на якій вони розташовані.

Текст основної частини розрахункової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Усі розділи, підрозділи, пункти повинні мати змістовні назви. Заголовки структурних частин розрахункової роботи пишуть великими літерами, а заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам. Не обов'язково кожний підрозділ починати з нової сторінки. Потрібно уникати випадків, коли заголовок лишається на попередній сторінці, а текст, якого він стосується, починається з нової сторінки.

Нумерація сторінок тексту наскрізна: перша сторінка – титульна, друга – зміст і т. д. Номер сторінки проставляється арабськими цифрами у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Ілюстрації і таблиці необхідно подавати в розрахунковій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках розрахункової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку розрахункової роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Заголовки граф таблиці повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

Формули в розрахунковій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної

формули в круглих дужках, наприклад: (2.3) (третя формула другого розділу). Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Формули виділяються у тексті вільними рядками. Вище і нижче кожної формули повинно бути не менше одного вільного рядка.

Посилання у тексті на джерела можуть наводитись у вигляді підрядкової примітки або вказаного порядкового номера за списком використаної літератури, виділеного квадратними дужками. Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2». Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.2)». На всі таблиці розрахункової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «... в табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.2».

Список використаної літератури розташовується після висновків. Рекомендується дотримуватись такої послідовності: закони України, постанови Верховної Ради України, укази Президента України, постанови, положення, інструкції міністерств і відомств України. Усі нормативні документи, крім того, записуються у хронологічній послідовності. Інші літературні джерела (підручники, посібники, монографії, журнальні та газетні статті) слід розташовувати за алфавітом.

Додатки оформлюють на сторінках, наступних після списку літератури, розміщують їх у порядку посилань у тексті розрахункової роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки та мати заголовок, записаний угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої записується слово «Додаток» і вказується номер арабськими цифрами.

3. СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА РІВНЕМ ЗАСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

3.1. Форма проведення заліку

Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі семестрового заліку. Залік з цієї дисципліни має на меті перевірку знань студентів з теорії і виявлення навичок застосування отриманих знань під час вирішення практичних завдань, а також навичок самостійної роботи з навчальною і науковою літературою. Залік проходить в усній формі за білетами.

Питання до заліку

1. Охарактеризуйте предмет та об'єкти дослідження соціальної статистики.
2. Методи дослідження соціальної статистики.
3. Завдання соціальної статистики.
4. Визначте роль соціальної інформації для практичної діяльності та наукових досліджень.
5. У чому полягає мета перепису населення?
6. Які існують критерії віднесення населення до наявного, постійного, тимчасово відсутнього та тимчасово присутнього?
7. Характеристика організаційних та програмно-методологічних питань перепису населення.
8. Види переписів.
9. Поточний облік руху населення.
10. Взаємозв'язок категорій населення.
11. Види класифікацій та групувань у соціальній статистиці.
12. Відмінність між категоріями «сім'я» та «домогосподарство».
13. Статистичні показники навантаження домогосподарств.
14. Система показників природного та механічного руху населення.
15. Які існують концепції соціальної стратифікації суспільства?
16. Що таке соціальна мобільність населення?
17. Показники, що характеризують соціальну мобільність.
18. За допомогою яких коефіцієнтів вимірюють інтенсивність зміни чисельності соціальної групи та всієї структури населення?
19. Сутність концепції доходу Дж. Хікса.
20. Поняття валового наявного та скорегованого наявного доходу.
21. У чому різниця між номінальним та реальним доходом?
22. Які застосовуються на практиці середні показники рівня доходів?

23. Що таке прожитковий мінімум?
24. У чому різниця між мінімальним споживчим кошиком та мінімальним продовольчим кошиком?
25. Використання структурних середніх у дослідженні доходів населення.
26. Характеристика методів вивчення диференціації доходів населення.
27. Як розраховується та що характеризує децильний коефіцієнт диференціації доходів?
28. У чому різниця між коефіцієнтами концентрації доходів Джині та Лоренца?
29. Сутність статистичного вимірювання бідності.
30. Як оцінюють залежність між рівнем споживання та доходами?
31. Охарактеризувати поняття «рівень життя населення» та «якість життя населення».
32. Система показників рівня життя населення.
33. Особливості розрахунку індексу людського розвитку.
34. Особливості вимірювання бідності у розвинених країнах та країнах, що розвиваються.
35. Охарактеризуйте основні показники ступеня охоплення населення певним рівнем освіти.
36. Показники, що характеризують ефективність системи освіти.
37. Особливості застосування індексного методу під час порівняння рівня освіти різних груп населення або населення різних регіонів.
38. Сутність застосування соціально-економічної нормалі.
39. Система статистичних показників інформатизації суспільства.
40. Що таке соціальний захист населення?
41. Основні завдання та показники статистики соціального захисту населення.
42. Основні завдання та показники статистики соціального забезпечення.
43. Яка інформація вивчається статистикою охорони здоров'я?
44. Основні характеристики загальної захворюваності населення.
45. Показники, які характеризують стан медичного обслуговування та його ресурси.
46. Демографічні показники здоров'я населення.
47. Система показників, які характеризують житлові умови та побутове обслуговування населення.
48. Характеристика розвитку ринку житла.
49. Система статистичних показників стану, охорони та забруднення атмосфери.

50. Розрахунок комплексного показника якості навколишнього середовища.

51. Аналіз бюджету часу як метод вивчення видів діяльності і способу життя населення.

52. Статистичні показники культури, мистецтва та відпочинку.

53. Особливості та основні напрями розвитку соціальної статистики.

54. Використання статистичних методів в аналізі суспільства.

55. Застосування коефіцієнтного методу в соціальній статистиці.

56. Статистичний аналіз населення регіону.

57. Фактори, що впливають на соціально-демографічний розвиток сім'ї.

58. Проблеми соціальної мобільності населення.

59. Аналіз соціальної структури суспільства.

60. Використання соціологічних методів у соціальній статистиці.

61. Статистичні підходи до вивчення тривалості та рівня життя населення.

62. Аналіз природного середовища та його впливу на рівень життя населення.

63. Взаємозв'язок демографії, соціології та статистики.

64. Статистичний аналіз соціально-демографічних проблем України.

65. Статистичні підходи до вивчення рівня освіти населення країни.

66. Статистичні методи вивчення диференціації доходів населення.

67. Якість життя населення та статистичні показники його вимірювання.

68. Оцінка сучасної системи соціального захисту населення в Україні.

69. Статистична оцінка рівня здоров'я населення країни.

70. Статистична характеристика сучасного стану ринку житла в Україні.

71. Статистичні підходи до вивчення структури бюджету часу населення.

72. Статистична характеристика інформаційної діяльності в країні.

73. Визначити коефіцієнт народжуваності та смертності.

Дані для розрахунків:

Кількість народжених/осіб	Кількість померлих/осіб	Кількість прибулих/осіб	Кількість вибулих/осіб	Середньорічна чисельність населення/осіб
980	920	1200	600	514000

Галузеві соціології. Соціальна статистика

74. Визначте коефіцієнт прибуття та вибуття.

Дані для розрахунків:

Кількість народжених/осіб	Кількість померлих/осіб	Кількість прибулих/осіб	Кількість вибулих/осіб	Середньорічна чисельність населення/осіб
890	1120	12000	1200	512000

75. Розрахуйте коефіцієнт загального приросту населення.

Дані для розрахунків:

Кількість народжених/осіб	Кількість померлих/осіб	Кількість прибулих/осіб	Кількість вибулих/осіб	Середньорічна чисельність населення/осіб
760	860	5000	500	498000

76. Визначте коефіцієнт економічного навантаження.

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
250	30	5345	10560

77. Визначте коефіцієнт шлюбності.

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
120	20	460	11670

78. Визначте коефіцієнт розлучуваності

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
135	25	7890	8000

79. Визначте коефіцієнт несталості шлюбів.

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
234	70	540000	670000

80. Визначити коефіцієнт народжуваності та смертності.

Дані для розрахунків:

Кількість народжених/осіб	Кількість померлих/осіб	Кількість прибулих/осіб	Кількість вибулих/осіб	Середньорічна чисельність населення/осіб
530	650	370	700	456000

81. Визначте коефіцієнт прибуття та вибуття.

Дані для розрахунків:

Кількість народжених/осіб	Кількість померлих/осіб	Кількість прибулих/осіб	Кількість вибулих/осіб	Середньорічна чисельність населення/осіб
1100	1000	20000	2500	478000

82. Розрахуйте коефіцієнт загального приросту населення.

Дані для розрахунків:

Кількість народжених/осіб	Кількість померлих/осіб	Кількість прибулих/осіб	Кількість вибулих/осіб	Середньорічна чисельність населення/осіб
1030	1500	3000	2900	536000

83. Розрахуйте розмір загальної та житлової площі, що припадає на одного члена вашої сім'ї.

84. Визначте коефіцієнт економічного навантаження.

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
25	2	3670	5000

85. Визначте коефіцієнт шлюбності.

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
30	5	467	870

86. Визначте коефіцієнт розлучуваності.

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
45	5	985	1000

87. Визначте коефіцієнт несталості шлюбів.

Дані для розрахунків:

Кількість шлюбів	Кількість розлучень	Чисельність економічно неактивного населення	Чисельність економічно активного населення
90	10	6750	8000

88. Розрахуйте розмір загальної та житлової площі, що припадає на одного члена вашої сім'ї.

89. Розрахуйте середній вік членів вашої сім'ї.

90. Розрахуйте середній дохід на члена вашої сім'ї.

3.2. Критерії оцінювання знань студентів на заліку

1. Відповідь на **перше запитання** потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 20 балів).

20 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу.

15 отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак неповно і допустивши деякі неточності. При цьому не використавши на достатньому рівні обов'язкову літературу.

10 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.

5 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми.

0 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

2. Відповідь на **друге питання** потребує короткої відповіді, котра розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 10 балів).

10 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

5 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела

1. Лібанова Е. Бідність в Україні: сучасний стан та напрями подолання / Державна соціальна політика і рівень життя населення в Україні. Економічні ЕСЕ. – К. : Інститут реформ, 2002. – № 1(12). – С. 22.
2. Економічна активність населення України в 2001 році: стат. збірник / Державний комітет статистики України. – К., 2002. – 216 с.
3. Єріна А. М., Мазуренко О. К., Пальян З. О. Економічна статистика : практикум. – К. : ТОВ «УВПК ЕксОб», 2002. – 232 с.
4. Ткач. Є. І. Загальна теорія статистики : підручник для студ. вищ. навч. закл. / Є. І. Ткач, В. П. Сторожук. – 3-тє вид. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 442 с.
5. Уманець Т. В. Загальна теорія статистики : навч. посіб. – К. : Знання, 2006. – 239 с.
6. Лібанова Е. Індекс людського розвитку регіонів України. – К. : Інвестиційний рейтинг регіонів України, 2002. – С. 59.
7. Ткач Є. І., Сторожук В. П., Кустовська О. В., Шост І. М, Чорний Р. С., Жибак М. М., Василик М. В. Курс лекцій з дисципліни «Статистика». Частина 1. Теорія статистики. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. – 220 с.
8. Людський розвиток регіонів України: методика оцінки та сучасний стан – 2002 / РВПС. – К., 2002. – 124 с.
9. Огай М. Ю. Окремі аспекти статистичної оцінки бідності в Україні // Проблеми статистики : зб. наук. праць. – Вип. 4. – К., 2002. – С. 111–115.
10. Притула М. М., Онишко О. Є. Практикум із теорії статистики : навч. посіб. – Львів : Компакт-ЛВ, 2006. – 224 с.
11. Кустовська О. В., Матійчук Л. П., Солтис В. В., Ціщик Р. В., Чорний В. С. Практикум із дисципліни «Статистика» з використанням Excel. – Тернопіль : ТНЕУ, 2009. – 216 с.
12. Про всеукраїнський перепис населення : Закон України // Статистика України. – 2001. – № 1. – С. 80–88.
13. Розподіл постійного населення за статтю та віком: статистичний збірник. – К. : Державний комітет статистики, 2015. – 349 с.
14. Григорович Н. В., Калачева І. В. Соціально-економічна захищеність населення України // Статистика України. – 2001. – № 3. – С. 37–42.
15. Лібанова Е. Соціальна стратифікація в Україні: проблеми статистичного вимірювання. – К. : Проблеми статистики, 2000. – С. 25.
16. Социально-экономическая статистика : практикум / под ред. В. М. Салина, Е. В. Шпаковской. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 192 с.

17. Соціальна безпека: теорія та українська практика / за ред. І. Ф. Гнибіденка. – К. : КНЕУ, 2006. – 292 с.
18. Соціальна безпека: теорія та українська практика / за ред. І. Ф. Гнибіденка. – К. : КНЕУ, 2006. – 292 с.
19. Удотова Л. Ф. Соціальна статистика : підручник / Л. Ф. Удотова. – К. : КНЕУ, 2002. – 376 с.
20. Данилко В. К. Статистика охорони повітряного басейну Житомирщини // НДІ статистики. – Житомир, 2000. – 122 с.
21. Захожай В. Б., Попов І. І. Статистика : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Б. Захожай, І. І. Попов. – К. : МАУП., 2006. – 536 с.
22. Фещур Р. В., Барвінський А. Ф., Кічор. В. П. Статистика : навч. посіб. / за наук. ред. Р. В. Фещура. – 3-є вид. оновлене і доповнене. – Львів : «Інтелект-Захід», 2006. – 256 с.
23. Лугінін О. Є., Білоусова С. В. Статистика : підручник. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 580 с.
24. Лугінін О. Є., Фомішин С. В. Статистика національної економіки та світового господарства : навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 502 с.
25. Моторин Р. М., Чекотовський Е. В. Статистика для економістів : навч. посіб. / Р. М. Моторин, Е. В. Чекотовський. – К. : Знання, 2009. – 430 с.
26. Статистика : навч.-метод. посіб. / Е. В. Галицька, Н. В. Ковтун, Т. М. Моторина та ін. – К. : ВПЦ Київський університет, 2002. – 232 с.
27. Статистика : підручник / А. В. Головач, А. М. Єріна, З. О. Пальян, А. А. Шустиков ; під ред. С. С. Герасименко. – К. : Вища школа, 1998. – 468 с.
28. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика : навч. посіб. / А. В. Головач, В. Б. Захожай, Н. А. Головач. – К. : КНЕУ, 2005. – 333 с.
29. Столяров Г. С., Шамшетдинов Ю. М. Формування ринку інформаційних послуг в Україні // Проблеми статистики. – 2001. – № 3. – С. 200–203.

Додаткові джерела

1. <http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=468147>.
2. www.ukrstat.gov.ua.
3. http://bookz.ru/authors/lidia-6erbina/ob6aa-te_690.html.
4. <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook096/01/index.html?part-003.htm>.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ ПОТАТОК

Навчальне видання

**Вікторія Олександрівна
ЧОРНА,**

**Людмила Володимирівна
КАЛАШНІКОВА,**

**Артур Михайлович
ФЕСЕНКО**

ГАЛУЗЕВІ СОЦІОЛОГІЇ. СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА

Методичні вказівки
з підготовки до поточного і семестрового контролю
для студентів спеціальності 054 «Соціологія»

Випуск 334

Редактор *А. Бурмус*. Технічний редактор *О. Петроченко*.
Комп'ютерна верстка *Н. Кардаш*.
Друк *С. Волинець*, фальцювально-палітурні роботи *О. Мішалкіна*.

Підп. до друку 02.06.2021.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсет.
Гарнітура «Times New Roman». Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 1,86. Обл.-вид. арк. 1,29.
Тираж 5 пр. Зам. № 6296.

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десанників, 10.
Тел.: 8 (0512) 50–03–32, 8 (0512) 76–55–81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6124 від 05.04.2018.